

Kabinet Zaštitnika	020/241-642
Savjetnici	020/225-395
Centrala	020/225-395
Fax:	020/241-642
E-mail:	ombudsman@t-com.me
	www.ombudsman.co.me

Broj: 01-210/17
Podgorica, 31.07.2017. godine
ŠB/HK

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore, u skladu sa odredbom člana 41 Zakona o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 42/2011 i 32/2014) i člana 41 Pravila o radu Zaštitnika/ce ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 53/14), nakon završenog ispitnog postupka po pritužbi XX daje

MIŠLJENJE

I UVOD

1. XX iz Podgorice podnijela je pritužbu zbog navodnih propusta Ministarstva finansija i Uprave za nekretnine PJ Kolašin u postupku eksproprijacije nepokretnosti za izgradnju autoputa Bar-Boljare, dionica Uvač-Mateševo, tražeći zaštitu prava na isplatu pravične naknade.

2. U pritužbi je, između ostalog, navela: da je pred Upravom za nekretnine PJ Kolašin vođen postupak eksproprijacije zemljišta za izgradnju autoputa Bar-Boljare dionica Uvač-Mateševo; da je postupak okončan zaključivanjem dva sporazuma o naknadi; da je jedan sporazum o naknadi zaključen u predmetu br.465/122-2/14 od 11.07.2014.godine, kojim je država Crna Gora dužna da na ime pravične naknade, ranijoj suvlasnici XX isplati iznos od 14.988,00 eura u roku od 20 dana od dana zaključivanja sporazuma; da je drugi sporazum o naknadi zaključen u predmetu br.465/131-2/14 od 19.08.2014.godine kojim je Država Crna Gora dužna da na ime pravične naknade, ranijoj vlasnici XX isplati iznos od 252.417,00 eura u roku od 20 dana od dana zaključivanja sporazuma; da po sporazumima još uvijek nije postupljeno; da je Uprava za nekretnine PJ Kolašin donijela Zaključak o izvršenju br.954/350-2/15 od 28.08.2015.godine; da je Ministarstvo finansija donijelo rješenje br.07-3-76/1-2015 od 03.12.2015.godine kojim je odbijena žalba XX izjavljena na zaključak od 28.08.2015.godine; da je Presudom Upravnog suda Crne Gore U.br.3571/2015 od 14.06.2016.godine tužba usvojena i rješenje Ministarstva finansija od 03.12.2015.godine poništeno; da je nakon donijete presude Ministarstvo finansija donijelo rješenje od 07.07.2016.godine kojim je poništen Zaključak o dozvoli izvršenja br.954/350-2/15 od 28.08.2015.godine i predmet vraćen na ponovni

postupak i odlučivanje; da je Uprava za nekretnine PJ Kolaš donijela Zaključak o dozvoli izvršenja od 14.03.2017.godine i rješenje br.954/85-2/17 od 14.03.2017.godine kojim se dozvoljava promjena upisa i sve nekretnine koje su bile predmet eksproprijacije i sporazuma o naknadi upisuje kao svojinu Crne Gore - subjekt raspolaganja Vlada Crne Gore; da je korisnik eksproprijacije Ministarstvo saobraćaja i pomorstva ranije podnosilo zahtjev za uknjižbu nepokretnosti koje su ekspropriisane i isti je rješenjem br.465/95-2/15 od 16.03.2015.godine odbijen kao neosnovan jer nijesu bili ispunjeni zakonski uslovi za traženi upis shodno čl.58a Zakona o eksproprijaciji; da se u obrazloženju Zaključka o izvršenju i Rješenju o promjeni upisa od 14.03.2017. godine kojim se privatna imovina upisuje kao svojina Crne Gore navodi da je po sporazumima o naknadi izvršena obaveza plaćanja naknade, polaganjem novca u depozit suda, čime su se stekli uslovi iz čl.28 Zakona o eksproprijaciji; da je suština problema što vlasnici ekspropriisanih nepokretnosti nije izvršena isplata novca po zaključenim sporazumima o naknadi; da i pored činjenice što nije postupljeno po sporazumima o naknadi, korisnik eksproprijacije pokušava da nasilno uđe u privatnu imovinu; da je Ministarstvo finansija preko svog zakonskog zastupnika Zaštitnika imovinsko pravnih interesa Crne Gore, kod Osnovnog suda u Kolašinu deponovao iznos od 267.405,00 eura; da je od deponovanih sredstava iznos od 219.059,29 eura prenesen fizičkim licima u Srbiji.

II ISPITNI POSTUPAK

3. Postupajući po pritužbi Zaštitnik je u ispitnom postupaku zatražio i dobio izjašnjenje od Uprave za nekretnine PJ Kolašin, Ministarstva finansija, Ministarstva saobraćaja i pomorstva i Zaštitnika imovinsko pravnih interesa Crne Gore.

4. Uprava za nekretnine PJ Kolašin dostavila je izjašnjenje br.467/157/17 od 12.04.2017.godine, u kojem je, između ostalog, navedeno : da su pred Upravom za nekretnine PJ Kolašin zaključeni Sporazumi o pravičnoj naknadi za ekspropriisane nepokretnosti u predmetima br.465/122-2/14 i br.465/131-2/14; da je na nepokretnostima koje su predmet eksproprijacije bila upisana zabilježba zabrana otuđenja i opterećenja po osnovu rješenja Osnovnog suda u Kolašinu P.br.155/13 od 07.02.2014.godine; da je Uprava za nekretnine PJ Kolašin nakon zaključenja sporazuma o pravičnoj naknadi, aktom od 29.08.2014.godine, dostavila Osnovnom sud u Kolašinu rješenje o eksproprijaciji br.465/131-2/14 od 04.08.2014.godine i sporazume o određivanju pravične naknade, radi postupanja u predmetu P.br.155/13; da je po zahtjevu Direkcije za saobraćaj donijet zaključak o dozvoli izvršenja od 28.08.2015.godine koji je poništen od strane Ministarstva finansija rješenjem br.07-3-76/3-2015 od 07.07.2016.godine; da je Uprava za nekretnine PJ Kolašin u postupku sprovođenja presude Upravnog suda U.br.3571/2015 od 14.06.2016.godine donijela zaključak o dozvoli izvršenja od 14.03.2017.godine; da je Ministarstvo saobraćaja i pomorstva - Direkcija za saobraćaj podnijela zahtjev za upis prava na nepokretnostima koje su ekspropriisane rješenjem br.465/131-2/14 od 04.08.2014.godine i rješenjem br.465/122-2/14 od 02.06.2014.godine; da je uz zahtjev priložila rješenje br.465/131-2/14 od 04.08.2014.godine, rješenje br.465/122-2/14 od 02.06.2014.godine, rješenje Osnovnog suda u Kolašinu R.3/15 od 18.02.2015.godine, rješenje Višeg suda u Bijelom Polju Gž.br.544/15 od 07.05.2015.godine kao i rješenje Vrhovnog suda Crne Gore Rev.br.805/15 od 16.12.2015.godine; da je Uprava za nekretnine PJ Kolašin cijnila da su ispunjeni zakonski uslovi za uknjižbu na osnovu priloženih dokaza jer je rješenjem Osnovnog

suda u Kolašinu R.3/15 od 18.02.2015.godine, usvojen predlog predlagača pa je dozvoljeno predlagaču Crnoj Gori – Ministarstvu finansija uplata u depozit Osnovnog suda u Kolašinu novčanog iznosa od 267.405,00eura, i na osnovu toga dozvolila promjenu upisa rješenjem od 14.03,2017.godine.

5. Ministarstvo finansija je dostavilo izjašnjenje br.07-5784/2 od 11.04.2017.godine u kojem je, između ostalog, navedeno: da je ovo Ministarstvo shodno Zakonu o eksproprijaciji ("Sl.list RCG", br.55/00,12/02, 28/06 i "Sl.list CG", br.21/08) po zahtjevu korisnika eksproprijacije izdalo potvrdu da su sredstva po osnovu ekspropisane nepokretnosti uplaćena na poseban račun Ministarstva – depozit za eksproprijaciju; da isplatu sredstava po zaključenim sporazumima o naknadi vrši shodno Upustvu o načinu i postupku isplate sredstava sa računa depozita za eksproprijaciju ("Sl.list RCG" broj 78/06); da je pred Upravom za nekretnine PJ Kolašin, po predlogu Ministarstva saobraćaja i pomorstva-Direkcije za saobraćaj, sproveden postupak eksproprijacije rješenjem od 02.06.2014.godine; da su nakon pravosnažnosti rješenja o eksproprijaciji zaključena dva sporazuma o naknadi između XX i Ministarstva saobraćaja i pomorstva - Direkcije za saobraćaj i to: sporazum o naknadi od 11.07.2014.godine u iznosu od 14.988,00eura i sporazum o naknadi od 19.08.2014.godine u iznosu od 252.417,00eura; da je Uprava za nekretnine PJ Kolašin, dana 25.07.2014.godine Ministarstvu dostavila rješenje o eksproprijaciji radi isplate pravične naknade suvlasnicima XY i XZ, a ne i XX uz napomenu da će za imenovanu dostaviti tek po okončanju parnice koja se vodi pred Osnovnim sudom u Kolašinu P.br.155/13; da je Ministarstvo finansija oslanjajući se na činjenicu da je na nepokretnost koja je bila predmet eksproprijacije upisana privremena mjera- zabrana otuđenja i opterećenja nepokretnosti vlasništvo XX, preko Zaštitnika imovinsko –pravnih interesa Crne Gore podnijelo Osnovnom sudu u Kolašinu zahtjev za prijem sredstava po sporazumima o naknadi u depozit Osnovnog suda u Kolašinu do okončanja postupka pred tim sudom posl.oznake P.br.155/13; da je Osnovni sud u Kolašinu dana 18.02.2015.godine donio rješenje posl.br.R.3/15, kojom se usvaja predlog i dozvoljava predlagaču Crnoj Gori - Ministarstvu finansija uplata u depozit Osnovnog suda Kolašin novčanog iznosa od 267.405,00eura i čuvanje navedenih novčanih sredstava do pravosnažnog okončanja parničnog postupka pred Osnovnim sudom u Kolašinu, u predmetu posl.br.P.155/13; da je na rješenje Osnovnog suda u Kolašinu R.3/15 od 18.02.2015.godine, XX izjavila žalbu Višem sudu u Bijelom Polju, koji je rješenjem Gž.br.544/15 od 07.05.2015.godine, odbio žalbu kao neosnovanu; da je tužilja pred Vrhovnim sudom CG izjavila reviziju protiv rješenja Višeg suda iz Bijelog Polja Gž.br.544/15 od 07.05.2015.godine, a Vrhovni sud CG donio Rješenje Rev br.805/15 od 16.12.2015.godine kojim je revizija odbija kao neosnovana; da je Osnovni sud u Kolašinu donio presudu P.br.155/13 od 25.12.2015.godine, kojom se usvaja tužbeni zahtjev tužioca QQ i drugih, pa se utvrđuje da su tužioci suvlasnici po osnovu nasljeđa na nepokretnoj imovini upisanoj u listovima nepokretnosti u KO Jabuka; da je na presudu od 25.12.2015.godine XX izjavila žalbu Višem sudu u Bijelom Polju, koji je presudom Gž.br.482/16 od 16.03.2016.godine, odbio žalbu kao neosnovanu i potvrdio presuda Osnovnog suda u Kolašinu P.br.155/13; da je nakon pravosnažnosti ove presude (P.155/13), punomoćnik tužioca podnio predlog za donošenje rješenja o izvršenju kod Javnog izvršitelja u Bijelom Polju; da je isplata novčanih sredstava koja su se nalazila u sudskom depozitu vršena po osnovu rješenja Javnog izvršitelja I.br.877/2016 i I.br.1232/16, dok je prigovor na rješenje odbijen kao neosnovan; da je Osnovni sud u Kolašinu dozvolio isplatu navedenih

sredstava bez predhodnog obavještenja predlagača deponenta sredstava Države Crne Gore odnosno Zaštitnika imovinsko pravnih interesa Crne Gore kao zakonskog zastupnika; da je XX izjavila reviziju Vrhovnom sudu CG, koji je donio presudu Rev.br.548/16 kojom se preinačava presuda Osnovnog suda u Kolašinu P.br.155/13 od 25.12.2015.godine i presuda Višeg suda u Bijelom Polju Gž.br.482/16 od 16.03.2016.godine, na način što se odbija kao neosnovan tužbeni zahtjev kojim je traženo da se utvrdi da su tužiocima suvlasnici po osnovu nasljeđa na nepokretnoj imovini u KO Jabuka; da je aktom P.br.155/13, Osnovni sud u Kolašinu obavijestio Zaštitnika imovinsko pravnih interesa Crne Gore, da su navedena sredstva isplaćena tužiocima po osnovu pravosnažne i izvršne presude Osnovnog suda P.155/13 i rješenja Javnog izvršitelja iz Bijelog Polja, te je sud u okviru svojih zakonskih ovlaštenja dao nalog za isplatu sredstava izvršnim poivjeriocima, pritom nije imao nikakvu zakonsku obavezu da obavijesti Državu Crnu o načinu isplate deponovanih sredstava obzirom da se država ne javlja kao stranka u postupku kao ni u parničnom koji je predhodio izvršenju.

6. Ministarstvo saobraćaja i pomorstva dostavilo je izjašnjenje br.34/17-01-288/2 od 26.04.2017.godine u kojem je, između ostalog, navedeno: da su pravosnažnim rješenjem Uprave za nekretnine PJ Kolašin br.465/122-1/14 od 02.06.2014.godine i rješenjem br.465/131-2/14 od 04.08.2014.godine ekspropisane nepokretnosti iz lista nepokretnosti 121 i 68 KO Jabuka; da su pred Upravom za nekretnine PJ Kolašin zaključen sporazum o naknadi br.465/122-2/14 od 11.07.2014.godine kojim se korisnik eksproprijacije obavezao da XX kao ranijem vlasniku plati pravičnu naknadu u iznosu od 14.988,00 eura u roku od 20 dana od dana zaključivanja sporazuma; da je pred Upravom za nekretnine PJ Kolašin zaključen sporazum o naknadi br.465/131-2/14 od 19.08.2014.godine kojim se korisnik eksproprijacije obavezao da XX kao ranijem vlasniku plati pravičnu naknadu u iznosu od 252.417,00 eura u roku od 20 dana od dana zaključivanja sporazuma; da zaključeni sporazumi sadrže klauzulu koja glasi „**raniji vlasnik jemči da je isključivi vlasnik predmetnih nepokretnosti i da je u slučaju potraživanja trećih lica dužan da iste obešteti**“; da je u listu nepokretnosti br.68 KO Jabuka na ekspropisanim nepokretnostima izvršena zabilježba stvarnih tereta i to: zabilježba spora po tužbi koja je primljena u Osnovnom sudu u Kolašinu P.br.155/13 i zabilježba zabrane otuđenja i opterećenja po rješenju Osnovnog suda u Kolašinu P.br.155/13 od 07.02.2014.godine; da je odredbom čl.57 Zakona o eksproprijaciji (Sl.list RCG br.55/2000, 28/2006 i Sl.list CG br.21/2008) propisano da danom pravosnažnosti rješenja o eksproprijaciji prestaju na ekspropisanoj nepokretnosti lične službenosti i svi stvarni tereti, kao i da se stvarna prava brišu iz katastra nepokretnosti po predlogu korisnika eksproprijacije; da je cilj ove pravne norme da se nepokretnost koja se ekspropriše oslobodi od svih stvarnih tereta kako bi korisnik eksproprijacije, bez bilo kakvih pravnih posljedica, mogao nesmetano koristiti za svrhu za koju je eksproprijacija izvršena; da je korisnik eksproprijacije na osnovu pravosnažnog rješenja o eksproprijaciji podnio Upravi za nekretnine PJ Kolašin zahtjev za brisanje stvarnih tereta sa ekspropisanih nepokretnosti upisanih u listu nepokretnosti br.121 i 68 KO Jabuka; da je zahtjev za brisanje tereta rješenjima Uprave za nekretnine PJ Kolašin odbijen kao neosnovan; da je Ministarstvo finansija odlučujući po žalbama korisnika eksproprijacije poništilo predmetno rješenje i vratilo predmet na ponovni postupak i odlučivanje; da je brisanje tereta zabilježbe spora i zabrane otuđenja i opterećenja za nepokretnosti upisane u listu nepokretnosti br.121 KO Jabuka izvršeno konačnim rješenjem Uprave za nekretnine PJ Kolašin br.954/362-2/14 od 27.11.2015.godine;

da je korisnik eksproprijacije pokrenuo postupak prinudnog ulaska u posjed u smislu čl.28 Zakona o eksproprijaciji povodom kojeg je Uprava za nekretnine PJ Kolašin donijela zaključak o dozvoli izvršenja br.954-351-2/15 od 28.08.2015.godine i br.954-350-2/15 od 28.08.2015.godine; da je predaja eksproprijskih nepokretnosti korisniku eksproprijacije izvršena, prinudnim putem, na licu mjesta, dana 21.09.2015.godine; da je Ministarstvo finansija odlučujući po žalbi ranije vlasnice izjavljenoj na zaključke o dozvoli izvršenja donijelo rješenja kojim se žalbe odbijaju; da je u upravnom sporu po tužbi ranije vlasnice protiv rješenja Ministarstva finansija br.07-3-68/2-2015 od 18.11.2015.godine Upravni sud Cene Gore donio presudu U.br.3571/2015 od 14.06.2016.godine kojom je poništio rješenje; da je Ministarstvo finansija u izvršenju presude Upravnog suda Crne Gore U.br.3571/2015 od 14.06.2016.godine uvažilo žalbu XX i poništio zaključak o dozvoli izvršenja Uprave za nekretnine PJ Kolašin br.954-350-2/15 od 28.08.2015.godine; da je rješenjem Osnovnog suda u Kolašinu R.br.3/5 od 18.02.2015.godine usvojen predlog predlagača pa je dozvoljeno predlagaču Crnoj Gori - Ministarstvu finansija uplata u depozit Osnovnog suda u Kolašinu novčani iznos od 267.405,00eura i čuvanje navedenih novčanih sredstava do pravosnažnog okončanja postupka pred Osnovnim sudom u Kolašinu u predmetu Posl.br.P.155/13; da je rješenjem Višeg suda u Bijelom Polju Gž.br.544/15 od 07.05.2015.godine odbijena kao neosnovana žalba protivpredlagača i potvrđeno rješenje Osnovnog suda u Kolašinu R.br.3/5 od 18.02.2015.godine; da je uplata novčanih sredstava u iznosu od 267.405,00 eura na depozit Osnovnog suda u Kolašinu izvršena 25.06.2015.godine; da je rješenjem Vrhovnog suda Crne Gore Rev.br.805/15 od 16.12.2015.godine revizija protivpredlagača odbijena kao neosnovana; da je korisnik eksproprijacije Upravi za nekretnine PJ Kolašin podnio predlog za predaju u posjed nepokretnosti koje su eksproprijsane rješenjem br.465/122-2/14 od 02.06.2014.godine, nakon čega je Uprava za nekretnine PJ Kolašin donijela zaključak o dozvoli izvršenja br.945/350-2/15 od 14.03.2017.godine, kojim je obavezala XX kao izvršnika da korisniku eksproprijacije preda predmetne nepokretnosti u roku od 5 dana od dana prijema zaključka; da je protiv zaključka XX podnijela žalbu Ministarstvu finansija koja je odbijena kao neosnovana; da je korisnik eksproprijacije Upravi za nekretnine PJ Kolašin podnio zahtjev za upis prava nepokretnosti koje su eksproprijsane rješenjima br.465/131-2/14 od 04.08.2014.godine i 456/122-2/14 od 02.06.2014.godine, nakon čega je Uprava za nekretnine PJ Kolašin donijela rješenje br.954/85-2/17 od 14.03.2017.godine kojom se predmetne nepokretnosti upisane kao svojina Države Crne Gore sa pravom raspolaganja Vlada Crne Gore; da je podositeljka pritužbe XX podnijela žalbu Ministarstvu finansija koju je žalbu odbilo kao neosnovanu.

7. Zaštitnik imovinsko pravnih interesa Crne Gore dostavio je izjašnjenje br.503/17 od 03.05.2017. godine u kojem je, između ostalog, navedeno: da Zaštitnik nije učestvovao u postupku eksproprijacije nepokretnosti upisanih u LN 68 i LN 121 KO Jabuka, ni u postupku zaključivanja Sporazuma o naknadi pred Upravom za nekretnine PJ Kolašin; da je postupak i način isplate sredstava sa računa depozita za eksproprijaciju uređen Upustvom br.07-8246/1 od 13.12.2006.godine („Sl.list RCG “br.78/06); da je XX, preko punomoćnika advokata WW dana 07.08.2014.godine podnijela predlog za izvršenje Javnom izvršitelju XYW, protiv Države Crne Gore-Ministarstva saobraćaja i pomorstva-Direkcije za saobraćaj, za prinudnu naplatu duga po osnovu Sporazuma o naknadi br.465/122-2/14 zaključenog 11.07.2014.godine u iznosu od 14.988,00eura; da je Javni izvršitelj donio rješenje I.br.2865/14 od 07.08.2014.godine, na koje rješenje je Zaštitnik izjavio

prigovor koji je usvojen od strane Vijeća Osnovnog suda u Podgorici, rješenjem IP br.1298/14, od 19.09.2014.godine i ukuinuto navedeno rješenje Javnog izvršitelja i predmet vraćen na ponovno odlučivanje; da je Javni izvršitelj donio novo rješenje I.br.2865/14 od 21.09.2014.godine kojim se obustavlja u cjelosti izvršni postupak po rješenju o izvršenju I.br.2865/14 od 07.08.2014.godine i ukidaju sprovedene izvršne radnje; da Zaštitnik imovinsko pravnih interesa, postupajući po zahtjevu Ministarstva finansija, br.07-10905/2014 od 30.01.2015.godine kao zakonski zastupnik predlagača, podnio Osnovnom sudu u Kolašinu, predlog ZU br.59/15 od 03.02.2015.godine o prijemu novca u sudski depozit do pravosnažnog okončanja spora koji se vodio pred tim sudom po tužbi trećih lica (QQ i dr.), protiv XX, u predmetu poslovne oznake oznake P.br.155/13, radi utvrđenja prava svojine ; da su sredstva (deponovana) u iznosu od 267.405,00eura, sredstva namijenjena za ispunjenje obaveza u postupku eksproprijacije, nepokretnosti iz LN 121 i 68 KO Jabuka, za koje su u postupku pred Upravom za nekretnine PJ Kolašin, između XX i Direkcije za saobraćaj, zaključena dva sporazuma i to: Sporazum o naknadi br.465/122-2/14 od 11.07.2014.godine, na iznos od 14.988,00eura i Sporazum o naknadi br.456/131-2/14 od 19.08.2014.godine na iznos od 252.417,00eura; da je rješenjem Osnovnog suda u Kolašinu posl.br.R 3/15 od 18.02.2015.godine, usvojen predlog predlagača i dozvoljeno predlagaču Crnoj Gori-Ministarstvu finansija, uplata u depozit Osnovnog suda u Kolašinu, novčanog iznosa od 267.405,00 eura i čuvanje navedenih novčanih sredstava do pravosnažnog okončanja postupka pred Osnovnim sudom u Kolašinu u predmetu posl.br.P.155/13; da je rješenje potvrđeno rješenjem Višeg suda u Bijelom Polju Gž.br.544/15 od 07.05.2015.godine, i rješenjem Vrhovnog suda Crne Gore, Rev.br.805/15 od 16.12.2015.godine; da Zaštitnik nije obaviješten od strane Ministarstva finansija o uplati u sudski depozit, a nije obaviješten ni od Ministarstva ni od Osnovnog suda u Kolašinu kada je izvršena isplata novca iz depozita po rješenjima o izvršenju Javnog izvršitelja XW iz Bijelog Polja, I.br.877/2016 i I.br.1232/2016, već o tome Zaštitnika dana 18.07.2016.godine usmeno (telefonskim putem) obavještava službenica Ministarstva finansija QX, a povodom čega je Zaštitnik odmah zatražio informaciju od Osnovnog suda u Kolašinu i po dobijenoj informaciji, aktom br.RZ 118/15, od 21.07.2016.godine o navedenom obavijestio Ministra finansija; da je dana 18.07.2016.godine kancelarija Zaštitnika u Bijelom Polju tražila obavještenje od sudije Osnovnog suda u Kolašinu, ZW, koja u aktu 20.07.2016.godine dala hronološki slijed isplate sredstava po navedenim rješenjima o izvršenju; da je o navedenom postupanju Osnovnog suda u Kolašinu, Zaštitnik obavijestio Presjednicu Vrhovnog suda Crne Gore, aktom RZ broj:118/15 od 22.07.2016.godine; da je po dobijenim informacija od Osnovnog suda u Kolašinu, Zaštitnik protiv rješenja o izvršenju javnog izvršitelja XW I.br.877/2016 od 15.04.2016.godine I I.br.1232/2016 od 02.06.2016.godine, podnio prigovore trećeg lica sa predlogom da se predmetna izvršenja proglaše nedopuštenim, koji prigovori su od strane Osnovnog suda u Kolašinu, rješenjem od 23.09.2016.godine, odbačeni; da je Zaštitnik Vrhovnom državnom tužiocu podnio inicijativu za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti protiv rješenja Osnovnog suda u Kolašinu Ip.br.45/16 od 23.09.2016.godine i Ip.br.44/16 od 23.09.2016.godine o kojoj inicijativi je Vrhovno državno tužilaštvo aktom Gt.br.184/16 od 27.12.2016.godine, obavijestilo Zaštitnika „da u konkretnom slučaju nije ostvaren zakonom propisan razlog iz čl.416 stav 1 ZPP-a za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti protiv pravosnažne odluke“; da je presudom Upravnog suda Crne Gore U.br.341/2015 od 01.06.2016.godine odbijena tužba XX, kojom je tražila da se poništi rješenje Ministarstva finansija br.07-163/14 od 13.11.2015.godine, kojim

rješenjem je odbijen kao neosnovan zahtjev XX za isplatu potraživanja za eksproprisane nepokretnosti po osnovu Sporazuma o naknadi; da je XX Osnovnom sudu u Podgorici dana 24.10.2016.godine, predala tužbu poslovne oznake P.br.6826/2016 protiv tuženih Države Crne Gore, QA i drugih, a predmet tužbenog zahtjeva je isplata kamate zbog docnje Države Crne Gore u isplati naknada određenih sporazumima o naknadi; da je postupanje Zaštitnika, kao zakonskog zastupnika Ministarstva finansija, bilo isključivo determinisano zahtjevom tog Ministarstva za podnošenje predloga suda, da se sredstva određena Sporazumima o naknadi br.465/122-2/14 od 11.07.2014.godine i br.465/131-2/14 od 19.08.2014.godine, predaju u depozit Osnovnog suda u Kolašinu.

III UTVRĐENE ČINJENICE

8. Na osnovu pritužbe, izjašnjenja, priložene i pribavljene dokumentacije utvrđeno je:

- da je XX pravo svojine odnosno susvojine na nepokretnostima iz L.N.br. 121 i L.N.br.68 KO Jabuka stekla na osnovu ostavinskog rješenja Osnovnog suda iz Kolašina O.br.128/10 od 21.06.2011.godine;
- da je XX u vrijeme pokretanja postupka o eksproprijaciji nepokretnosti bila vlasnik nepokretnosti upisanih u L.N br.68 KO Jabuka u obimu prava 1/1 i suvlasnik na nepokretnostima iz L.N.br.121 KO Jabuka obimu prava 2/4;
- da je Vlada Crne Gore donijela Odluku o utvrđivanju javnog interesa za eksproprijaciju nepokretnosti za izgradnju autoputa Bar-Boljare, dionice Smokovac-Uvač i Uvač-Mateševo br. 08-88/4 od 30.01.2014.godine¹, kojom je precizirala eksproprijaciju nepokretnosti čiji je nosilac prava svojine, između ostalih, i XX;
- da su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2014. godinu planirana sredstva za realizaciju eksproprijacije nepokretnosti u okviru projekta „Izgradnja autoputa Bar-Boljare”;
- da su rješenjem Uprave za nekretnine PJ Kolašin br.465/122-2/14 od 02.06.2014.godine eksproprisane nepokretnosti u korist Države Crne Gore-Ministarstva saobraćaja i pomorstva-Direkcije za saobraćaj označene kao kat.parcela br.70 po kulturi livada 4-te klase pov.551m², kat.parcela br.834 po kulturi pašnjak 4-te klase pov.350m², kat.parcela br.835 po kulturi pašnjak 4-te klase pov.539m² i kat.parcela br.836/2 po kulturi šuma 4-te klase pov.5774m² upisanih u listu nepokretnosti br.121 KO Jabuka kao susvojina XX u obimu prava 2/4;
- da su rješenjem Uprave za nekretnine PJ Kolašin br.465/131-2/14 od 04.08.2014.godine eksproprisane nepokretnosti u korist Države Crne Gore-Ministarstva saobraćaja i pomorstva-Direkcije za saobraćaj označene kao kat.parcela br.58/3 u pov.520m², kat.parcela br.61/2 po kulturi livada 4-te klase pov.6912m² dvošte pov.520m² objekat br.1 pov.115m², objekat br.2 pov.51m², kat.parcela br.62/2 po kulturi šuma 5-te klase pov.4m² i kat.parcela br.63/2 po kulturi pašnjak 4-te klase pov.403m², kat.parcela br.64/2 po kulturi šuma 5-te klase pov.3m², kat.parcela br.64/3 po kulturi šuma 5-te klase pov.2746m², kat.parcela br.64/4 po kulturi šuma 5-te klase pov.956m², kat.parcela br.65/2 po kulturi šuma 4-te klase pov.478m², kat.parcela br.66/2 po kulturi livada 4-te klase pov.7267m², kat.parcela br.71/2 po kulturi livada 4-te klase pov.3660m², kat.parcela br.72/2 po kulturi šuma 5-te klase

¹ Odluka objavljena u Sl. listu Crne Gore br. 7/14

pov.999m2 upisanih u listu nepokretnosti br.68 KO Jabuka kao svojina XXu obimu prava 1/1;

- da je na osnovu pravosnažnog rješenja Uprave za nekretnine PJ Kolašin br.465/131-2/14 od 04.08.2014.godine zaključen sporazum o naknadi od 11.07.2014.godine kojim se korisnik eksproprijacije, Crna Gora - Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, obavezao da ranijoj vlasnici XX plati pravičnu naknadu u iznosu od 14.988,00 eura u roku od 20 dana od dana zaključenja sporazuma;

- da je na osnovu pravosnažnog rješenja Uprave za nekretnine PJ Kolašin br.465/131-2/14 od 04.08.2014.godine zaključen sporazum o naknadi od 19.08.2014. godine kojim se korisnik eksproprijacije, Crna Gora - Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, obavezao da ranijoj vlasnici XX plati pravičnu naknadu u iznosu od 252.417,00 eura u roku od 20 dana od dana zaključenja sporazuma;

- da je aktom Ministarstva finansija br. 03-2193/1 od 12.03.2014. godine potvrđeno da su Zakonom o budžetu Crne Gore za 2014. godinu planirana sredstva za realizaciju eksproprijacije nepokretnosti u okviru projekta izgradnja autoputa Bar-Boljare;

- da Uprava za nekretnine PJ Kolašin nije dostavila Ministarstvu finansija pravosnažno rješenje o eksproprijaciji nepokretnosti, zahtjev za isplatu sredstava potpisan od strane bivše vlasnice XX, kao ni sporazume o određivanju naknade za eksproprijaciju nepokretnosti, što je bila dužna dostaviti radi isplate sredstava shodno članu 22 stav 3 Zakona o eksproprijaciji i tački 2 stav 2 Uputstva o načinu i postupku isplate sredstava sa računa depozita za eksproprijaciju;

- da je na predlog predlagača Ministarstva finansija Osnovni sud u Kolašinu donio rješenje R.3/15 od 18.02.2015.godine o uplati u depozit suda novčana sredstva u iznosu od 267.405,00eura;

- da je na to rješenje XX uložila žalbu Višem sudu u Bijelom Polju, koji je rješenjem Gž.br.544/15 od 07.05.2015.godine odbio žalbu kao neosnovanu;

- da je na rješenje Višeg suda iz Bijelog Polja XX izjavila reviziju Vrhovnom sudu Crne Gore;

- da je Vrhovni sud Crne Gore rješenjem Rev.br.805/15 odbio reviziju kao neosnovanu;

- da je Osnovni sud u Kolašinu donio presudu P.br.155/13 od 25.12.2015.godine kojom je usvojen tužbeni zahtjev tužilaca QQ i dr. i utvrđeno da su tužioci suvlasnici po osnovu nasljeđa na nepokretnoj imovini upisanoj u listovima nepokretnosti KO Jabuka;

- da je XX uložila žalbu na navedenu presudu Višem sudu u Bijelom Polju koju je ovaj sud presudom G.ž.br.482/16 od 16.03.2016.godine odbio kao neosnovanu;

- da je XX na presudu Višeg suda iz Bijelog Polja izjavila reviziju Vrhovnom sudu Crne Gore;

- da je Vrhovni sud Crne Gore donio presudu Rev.br.548/16 kojom se preinačavaju presude Osnovnog suda u Kolašinu P.br.155/13 od 25.12.2015.godine i Višeg suda u Bijelom Polju Gž.br.482/16 od 16.03.2016.godine, na način što se odbija kao neosnovan tužbeni zahtjev tužioca;

- da je u postupku izvršenja presude P.br.155/13 od 25.12.2015.godine, na zahtjev tužioca QQ i dr., Javni izvršitelj XW iz Bijelog Polja donio rješenja I.br.877/2016, I.br.1232/16 o izvršenju;

- da je Osnovni sud iz Kolašina po osnovu rješenja Javnog izvršitelja iz Bijelog Polja I.br.877/2016 i I.br.1232/16 (dana 20.04 i 09.06.2016.god.) odobrio isplatu novčanih sredstava sa računa na kojem su deponovana sredstva po predlogu Države Crne Gore-Ministarstva finansija;

- da je Zaštitnik imovinsko pravnih interesa Crne Gore protiv rješenja o izvršenju Javnog izvršitelja XW I.br.877/2016 i I.br.1232/16 od 15.04.2016.godine podnio prigovore (25.07.2016.godine) kao treće lice sa predlogom da se predmetna izvršenja proglaše nedopuštenim;
- da je Osnovni sud u Kolašinu rješenjima IP.br.44/16 od 23.09.2016.godine i IP.br.45/16 od 23.09.2016.godine odbacio kao neblagovremen prigovor Zaštitnika imovinsko pravnih interesa Crne Gore;
- da je Zaštitnik imovinsko pravnih interesa Crne Gore Vrhovnom državnom tužiocu podnio inicijativu za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti protiv navedenih rješenja;
- da je Vrhovno državno tužilaštvo, aktom Gt br. 184/16 od 27.12.2016. godine obavijestilo Zaštitnika imovinsko pravnih interesa Crne Gore da u konkretnom slučaju nije ostvaren zakonom propisani razlog iz čl.416 stav 1 ZPP-a za podizanje zahtjeva za zaštitu zakonitosti protiv pravosnažne odluke;
- da je Uprava za nekretnine PJ Kolašin donijela Zaključak o izvršenju rješenja o promjeni upisa br.954/350-2/15 od 28.08.2015.godine;
- da je na ovaj zaključak XX izjavila žalbu Ministarstvu finansija a isto Ministarstvo rješenjem br.07-3-76/1-2015 od 03.12.2015.godine odbilo žalbu kao neosnovanu ;
- da je protiv rješenja Ministarstva finansija XX tužbom pred Upravnim sudom Crne Gore pokrenula upravni spor, koji je presudom U.br.3571/2015 od 14.06.2016.godine poništio rješenje br.07-3-76/1-2015 od 03.12.2015.godine;
- da je postupajući po presudi Upravnog suda Ministarstvo finansija donijelo rješenje kojim je poništen Zaključak o dozvoli izvršenja od 28.08.2015.godine;
- da je Uprava za nekretnine PJ Kolašin postupajući po rješenju drugostepenog organa od 07.07.2016.godine donijela rješenje o promjeni upisa br.954/85-2/17 od 14.03.2017.godine i Zaključak o dozvoli izvršenja rješenja o promjeni upisa, pa se ranija vlasnica XX briše iz evidencije nosioca prava svojine nepokretnosti koje su bile predmet eksproprijacije, a upisuje svojina Crna Gora-Subjekt raspolaganja Vlada Crne Gore;
- da je XX na navedeno rješenje i zaključak Uprave za nekretnine PJ Kolašin izjavila žalbu drugostepenom organu;
- da su rješenjima Ministarstva finansija br.07-2-51/1-2017 i br.07-3-52/1-2017 od 11.04.2017.godine odbijene žalbe XX;
- da je XX tužbom pred Upravnim sudom ponovo pokrenula upravni spor radi poništaja Rješenja Ministarstva finansija od 11.04.2017.godine;
- da postupak po tužbi pred Upravnoim sudom još uvijek nije okončan;
- da je XX podnijela zahtjev Ministarstvu finansija za isplatu potraživanja za ekspropisane nepokretnosti po sporazumima o naknadi;
- da je Ministarstvo finansija, postupajući po zahtjevu, donijelo zaključak br.07-11279 od 25.10.2016.godine kojim je zahtjev odbačen;
- da je XX tužbom pred Upravnim sudom pokrenula upravni spor radi poništaja zaključka Ministarstva finansija od 11.04.2017.godine;
- da je Upravni sud Crne Gore postupajući po tužbi XX donio presudu U.br.4058/16 od 18.05.2017.godine kojom je poništio zaključak Ministarstva finansija od 25.10.2016.godine;
- da Ministarstvo finansija još uvijek nije izvršilo isplatu sredstava XX radi pravične naknade za ekspropisane nepokretnosti koja su utvrđena sporazumima o naknadi br.465/122-2/14 od 11.07.2014.godine i br.465/131-2/14 od 19.08.2014.godine.

IV RELEVANTNI PROPISI

9. Ustav Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, br. 1/2007) određuje:

„Jemči se pravo svojine.

Niko ne može biti lišen ili ograničen prava svojine, osim kada to zahtijeva javni interes, uz pravičnu naknadu”. (član 58 stav 1 i 2)

10. Protokol broj 1 uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima određuje:

„Svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim načelima međunarodnog prava. Prethodne odredbe, međutim, ni na koji način ne utiču na pravo države da primenjuje zakone koje smatra potrebnim da bi regulisala korišćenje imovine u skladu s opštim interesima ili da bi obezbedila naplatu poreza ili drugih dažbina ili kazni”. (član 1)

11. Zakon o svojinsko-pravnim odnosima ("Službeni list Crne Gore", br. 19/2009) određuje:

„Svojina je najpotpunija vlast na stvari.

Vlasnik ima pravo da svoju stvar drži, da je koristi i da njome raspolaže u granicama određenim zakonom.

Svako je dužan da se uzdržava od povrede prava svojine drugog lica”. (član 6)

„Pravo svojine se može ograničiti u skladu sa zakonom.

Niko ne može biti lišen prava svojine, osim kad to zahtijeva javni interes utvrđen zakonom ili na osnovu zakona, uz naknadu koja ne može biti niža od pravične. Vlasnik može, u svrhu koja nije zabranjena, svoje pravo ograničiti ili opteretiti.

Ako vlasnik pravnim poslom odredi zabranu otuđenja ili opterećenja nepokretnosti, ta zabrana djeluje prema trećim licima ako je upisana u katastar nepokretnosti.

Ograničenje prava svojine na pokretnim stvarima radi obezbjeđenja potraživanja djeluje prema trećim licima ako je upisano u odgovarajući javni registar ili ako je treće lice za njega znalo ili je moglo znati”. (član 10)

12. Zakon o eksproprijaciji ("Sl. list RCG", br. 55/00; 12/02, 28/2006, "Sl. list CG", br. 21/08) određuje:

„Eksproprijacija je lišenje ili ograničenje prava svojine na nepokretnostima kada to zahtijeva javni interes, uz pravičnu naknadu.

Javni interes za eksproprijaciju nepokretnosti utvrđuje se zakonom, ili na osnovu zakona.

Eksproprijacijom nepokretnosti korisnik eksproprijacije stiče pravo da tu nepokretnost koristi za svrhu radi koje je eksproprijacija izvršena. Postupak eksproprijacije i organi za njeno sprovođenje regulišu se ovim zakonom. Eksproprijacija može biti potpuna i nepotpuna”. (član 1)

“Pravična naknada za ekspropisanu nepokretnost može se odrediti u novcu ili davanjem u svojinu ili susvojину druge odgovarajuće nepokretnosti”. (član 9)

“Predlog za eksproprijaciju može podnijeti korisnik eksproprijacije tek pošto je, u skladu sa zakonom, utvrđen javni interes za eksproprijaciju nepokretnosti. Predlog za eksproprijaciju podnosi se organu uprave nadležnom za upis prava na nepokretnostima (u daljem tekstu: nadležni organ uprave) - područnoj jedinici u opštini na čijoj se teritoriji nalazi nepokretnost predložena za eksproprijaciju (u daljem tekstu: nadležni organ uprave)”. (član 19)

„Pored isprava iz člana 21 ovog zakona, uz predlog za eksproprijaciju podnosi se potvrda da je korisnik eksproprijacije na poseban račun depozita Ministarstva finansija uplatio sredstva u visini tržišne cijene nepokretnosti čija se eksproprijacija predlaže.

Procjenu tržišne cijene nepokretnosti iz stava 1 ovog člana, na zahtjev korisnika eksproprijacije, vrši nadležni organ uprave.

Način i postupak isplate sredstava iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo finansija”. (član 22)

„Korisnik eksproprijacije stiče pravo da stupi u posjed ekspropisane nepokretnosti danom pravosnažnosti rješenja o eksproprijaciji, ukoliko je do tada bivšem vlasniku isplatio naknadu ili predao u svojinu drugu odgovarajuću nepokretnost, odnosno uz dokaz da je bivši vlasnik uredno pozvan, ali da je odbio da primi isplatu naknade iz člana 22 ovog zakona”. (Član 28)

„Na zahtjev korisnika eksproprijacije, organ uprave nadležan za upis prava na nepokretnostima (u daljem tekstu: nadležni organ uprave) može odlučiti da se korisniku eksproprijacije nepokretnost preda prije pravosnažnosti rješenja o eksproprijaciji, ali ne prije konačnosti rješenja o eksproprijaciji, ako ocijeni da je to neophodno zbog hitnosti izgradnje određenog objekta ili izvođenja radova.

Neće se dozvoliti predaja nepokretnosti u posjed korisniku eksproprijacije, ukoliko korisnik eksproprijacije nije prethodno utvrdio potrebne elemente za određivanje visine naknade za ekspropisani objekat, u smislu člana 25 tačka 7 ovog zakona.

Ako je korisniku eksproprijacije nepokretnost predata prije pravosnažnosti rješenja o eksproprijaciji, a predlog za eksproprijaciju bude u daljem postupku pravosnažno odbijen, korisnik eksproprijacije je dužan da vlasniku vrati nepokretnost i nadoknadi štetu’. (član 29)

“Stranke se mogu sporazumjeti o oblicima i visini naknade, kao i o predaji nepokretnosti koja se ekspropriše van postupka propisanog ovim zakonom sve do pravosnažnosti rješenja o eksproprijaciji.

U slučaju sporazuma obustavlja se dalji postupak o eksproprijaciji”.(član 52)

“Sporazumom o naknadi za ekspropisanu nepokretnost mora biti određen naročito: oblik i visina naknade, rok u kome je korisnik eksproprijacije dužan da ispuni te svoje obaveze, kao i obaveze ranijeg vlasnika, ukoliko su sporazumom ugovorene.

Sporazum o naknadi unosi se u zapisnik koji mora da sadrži sve podatke neophodne za ispunjenje obaveza stranaka". (član 54)

„Danom pravosnažnosti rješenja o eksproprijaciji prestaju na eksproporisanoj nepokretnosti lične službenosti i svi stvarni tereti, osim stvarnih službenosti čije je vršenje moguće nakon privođenja namjeni eksproporisane nepokretnosti.

Hipoteka ustanovljena na eksproporisanoj nepokretnosti prenosi se na nepokretnost koja se daje u svojину na ime naknade ili na neku drugu ličnu imovinu odgovarajuće vrijednosti.

Stvarna prava iz stava 1 ovog člana brišu se u katastru nepokretnosti po predlogu korisnika eksproprijacije". (član 57)

“Upis prava svojine i drugih prava na eksproporisanoj nepokretnosti vrši se na osnovu pravosnažnog rješenja o eksproprijaciji i dokaza o isplaćenju naknadi.

Zahtjev za upis može podnijeti svaka stranka". (član 58a)

13. Zakon o Zaštitniku/ci ljudskih prava i sloboda Crne Gore ("Službeni list CG", br. 42/2011 i 32/2014) određuje:

“Nakon završetka ispitivanja povrede ljudskih prava i sloboda Zaštitnik/ca daje mišljenje o tome da li je, na koji način i u kojoj mjeri došlo do povrede ljudskih prava i sloboda.

Kad Zaštitnik/ca utvrdi da je došlo do povrede ljudskih prava i sloboda, mišljenje sadrži i preporuku o tome šta treba preduzeti da bi se povreda otklonila, kao i rok za njeno otklanjanje". (član 41)

“Starješina/ka, odnosno lice koje rukovodi organom na čiji rad se preporuka odnosi obavezan je da, u ostavljenom roku, dostavi izvještaj o preduzetim radnjama za izvršenje preporuke". (član 42 stav 1)

V ZAKLJUČNA OCJENA

14. Polazeći od sadržine pritužbe, izjašnjenja i dostavljene dokumentacije Zaštitnik ocjenjuje da je pritužba XX osnovana i da je podnositeljki pritužbe povrijeđeno pravo na pravičnu naknadu za eksproporisane nepokretnosti.

15. Naime, Zaštitnik je utvrdio da je 2014. godine, u postupku sporazumnog određivanja pravične naknade za nepokretnosti eksproporisane radi izgradnje autoputa Bar-Boljare, dionica Uvač-Mateševo, XX zaključila dva sporazuma o naknadi sa Državom Crnom Gorom-Ministarstvom saobraćaja i pomorstva-Direkcijom za saobraćaj; da je prema tim sporazumima Država Crna Gora bila dužna da na ime eksproporisane nepokretnosti isplati podnositeljki pritužbe pravičnu

naknadu u iznosu od 14.988,00 eura (po prvom sporazumu) i 252.417,00 eura (po drugom sporazumu) u roku od 20 dana od dana zaključenja sporazuma; da po sporazumima nije postupljeno ni nakon više od dvije godine i podnositeljki pritužbe nije isplaćena sporazumima utvrđena naknada na ime ekspropisanih nepokretnosti.

16. Zaštitnik podsjeća da su u ovom slučaju prava i obaveze stranaka u postupku sporazumnog određivanja naknade jasno određene i da je podnositeljka pritužbe bila jedina stranka u sporazumnom odnosu sa državom Crnom Gorom, koja je bila u obavezi da njoj kao stranci, a ne trećim licima koja nijesu učestvovala u zaključivanju sporazuma, isplati pravičnu-utvrđenu naknadu.

17. Zaštitnik takođe podsjeća da navedeni sporazumi imaju snagu izvršnog naslova i da odredbe sporazuma o naknadi eksplicitno određuju da će naknadu u ime države Crne Gore platiti Ministarstvo saobraćaja i pomorstva-Direkcija za saobraćaj, kao korisnik eksproprijacije, da će Uprava za nekretnine, radi isplate naknade, proslijediti Ministarstvu finansija dokumentaciju propisanu Uputstvom o načinu i postupku isplate sredstava sa računa depozita za eksproprijaciju, te da će ovo ministarstvo u roku od pet dana od dana uplate sredstava od korisnika eksproprijacije izvršiti isplatu sporazumima utvrđeni iznos naknade.

18. Zaštitnik zapaža da Uprava za nekretnine (prema navodima iz njenog izjašnjenja) nije dostavila Ministarstvu finansija pravosnažno rješenje o eksproprijaciji nepokretnosti, ni zahtjev za isplatu sredstava potpisan od strane bivše vlasnice XX, niti sporazume o naknadi za ekspropisane nepokretnost br.465/122-2/14 od 11.07.2014.godine i br.465/131-2/14 od 19.08.2014.godine, što je bio uslov za isplatu sredstava. Obaveza dostavljanja ove dokumentacije radi isplate naknade propisana je članom 22 stav 3 Zakona o eksproprijaciji nepokretnosti i Upustvom o načinu i postupku isplate sredstava sa računa depozita za eksproprijaciju.

19. Zaštitnik smatra da je Uprava za nekretnine bila dužna da postupi po sporazumima, saglasno navedenoj odredbi Zakona o eksproprijaciji, a posebno imajući u vidu klauzulu sporazuma kojom je određeno da *„ranija vlasnica jemči da je isključivi vlasnik predmetnih nepokretnosti i da je u slučaju potraživanja trećih lica dužna da iste obešteti“*.

20. Zaštitnik takođe zapaža da je u postupku upisa Uprava za nekretnine PJ Kolašin donijela rješenje o promjeni upisa ekspropisanih nepokretnosti koje su bile u vlasništvu XX br.954/85-2/17 od 14.03.2017.godine i zaključak o dozvoli izvršenja pomenutog rješenja od 14.03.2017.godine. Donoseći ova akta Uprava za nekretnine PJ Kolašin nije postupila u skladu sa članom 58a Zakona o eksproprijaciji kojim je eksplicitno propisano da se upis prava svojine i drugih prava na ekspropisanoj nepokretnosti vrši na osnovu pravosnažnog rješenja o eksproprijaciji i **dokaza o isplaćenju naknadi**. U ovom slučaju Uprava za nekretnine PJ Kolašin nije imala potvrdu o isplaćenju naknadi koju Ministarstvo finansija dostavlja ovom organu radi dokazivanja izvršenja zaključenih sporazuma.

21. Neprihvatljiv je stav Ministarstva finansija da je deponovanjem novčanih sredstava na ime sporazumima utvrđene naknade na žiro račun Osnovnog suda u Kolašinu izvršena obaveza prema vlasnici ekspropisanih nepokretnosti, budući da je

XX bila stranka u sporazumnom odnosu, a ne treća lica kojima je naknada isplaćena.

22. Iz utvrđenih činjenica proizilazi da su nadležni organi, u lancu postupanja nakon zaključenja sporazuma o naknadi napravili greške i propuste, zbog kojih je ranija i jedina vlasnica nepokretnosti XX onemogućena da ostvari svoje pravo i dovedena u situaciju pravne nesigurnosti, ostajući istovremeno i bez nepokretnosti i pravične naknade.

23. Zaštitnik smatra da podnositeljka pritužbe zbog učinjenih grešaka i propusta nadležnih organa ne može trpjeti štetne posljedice i od nje se ne može tražiti ili očekivati da ona ustaje sa tužbom i traži povraćaj naknade isplaćene trećim licima. To može biti obaveza samo nadležnih organa kao i obaveza utvrđivanja eventualne odgovornosti za greške ili propuste u postupanju.

24. Važećim propisima Crne Gore jemči se pravo svojine i garantuje da niko ne može biti lišen ili ograničen prava svojine, osim kada to zahtijeva javni interes, uz pravičnu naknadu. Članom 1 Zakona o eksproprijaciji nepokretnosti definisano je da je eksproprijacija lišenje ili ograničenje prava svojine na nepokretnostima kada to zahtijeva javni interes i uz pravičnu naknadu.

25. O miješanju države u pravo na mirno uživanje imovine, u praksi Evropskog suda za ljudska prava, prvi put je odlučivano u predmetu Sporrong i Lönnrot protiv Švedske² gdje je Sud cijenio da je miješanje države dozvoljeno samo ako su kumulativno ispunjena tri uslova za ograničenje prava na mirno uživanje imovine i to: 1) ograničenje mora biti propisano zakonom (tj. legalno); 2) mora biti u javnom ili opštem interesu (tj. legitimno) i 3) da je neophodno u demokratskom društvu, odnosno da je „razumno“ i „srazmjerno“ cilju koji se njime želi postići.

26. Primjenom ovih standarda Zaštitnik zaključuje da su u predmetnom postupku ispunjena sva tri uslova tako što je čl. 14 Zakona o eksproprijaciji propisano miješanje države u pravo na mirno uživanje imovine, dok je Odlukom o utvrđivanju javnog interesa za eksproprijaciju nepokretnosti za izgradnju autoputa Bar - Boljare, dionica Smokovac - Uvač i Uvač - Mateševo od 30.01.2014. godine utvrđen javni interes. Konačno, svrha ograničenja ima za cilj izgradnju autoputa kao neophodnog uslova za razvijenu putnu infrastrukturu.

27. Pored toga što su u konkretnom slučaju ispunjena sva tri uslova za ograničenje prava na mirno uživanje imovine, izostao je kriterijum pravične naknade prema vlasnici nepokretnosti, pa samim tim je iznevjereno njeno načelo pouzdanja u sigurnost pravne situacije shodno kojem je XX za nepokretnosti koje su ekspropisane morala dobiti pravičnu naknadu.

28. Pozitivni propisi i načela dobre uprave zahtijevaju od organa uprave da postupaju i preduzimaju mjere u okviru svoje nadležnosti u zakonom propisanom roku. Standard dobre uprave ne dozvoljava nečinjenje i pasivnost, već traži aktivan, angažovan stav organa uprave prema obavljanju poslova iz svog djelokruga i zakonito vršenje tih poslova. Odugovlačenje postupka i neefikasno sprovođenje

---

² ESLJP, Presuda Sporrong i Lönnrot protiv Švedske od 23. septembra 1982., zahtjev br. 7151/75 i 7152/75.

postupka je akt loše uprave. Imajući u vidu da ni nakon više od dvije godine od dana zaključenja sporazuma XX nije isplaćena naknada, Zaštitnik daje

P R E P O R U K U

I Upravi za nekretnine PJ Kolašin

- da bez daljeg odlaganja dostavi Ministarstvu finansija u Vladi Crne Gore pravosnažno rješenje o eksproprijaciji nepokretnosti, zahtjev za isplatu sredstava potpisan od strane bivše vlasnice XX i sporazume o naknadi za ekspropisanu nepokretnost br.465/122-2/14 od 11.07.2014. godine i br.465/131-2/14 od 19.08.2014. godine;

II Ministarstvu saobraćaja i pomorstva i Ministarstvu finansija u Vladi Crne Gore

- da bez daljeg odlaganja postupe po sporazumima o naknadi br.465/122-2/14 od 11.07.2014. godine i br.465/131-2/14 od 19.08.2014. godine zaključenim pred Upravom za nekretnine PJ Kolašin.

Ovi organi su dužni da, u roku od 15 dana od dana prijema ovog mišljenja, Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore dostave izvještaj o radnjama i mjerama koje su preduzeli radi izvršenja preporuke.

**ZAŠTITNIK
LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA CRNE GORE
Šučko Baković**

Dostavljeno:

- podnositeljka pritužbe - xx
- Ministarstvo saobraćaja i pomorstva u Vladi Crne Gore
- Uprava za nekretnine PJ Kolašin
- Ministarstvo finansija u Vladi Crne Gore
- Zaštitnik imovinsko pravnih interesa Crne Gore
- a/a